

ΝΟΜΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Αριθ. Πρωτ. 1562/Γν. 401
ΠΡΟΣ ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
Διεδούθη 15η

Ταχ. Δ/ση Καρ. Σερβίας 10-140184 ΑΘΗΝΑ

Αρμόδιος:
Τηλ: 3237.541

332
407-500
Πρωτ - Γραφείο
ΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
Αρ. Καταχ. 8869

I. Αναγκαία προϋπόθεση προς υποβολήν ερωτήματος επί νομικού ζητήματος που απασχολεί την υπηρεσία είναι η προηγουμένη πλήρης διερεύνηση του πραγματικού υλικού και των στοιχείων εν γένει της υπόθεσως, ούτως ώστε αφενός μεν το ερώτημα να ανταποκρίνεται πράγματι σε νομικές απορίες και να μην οφείλεται απλώς σε έλλειψη επαρκούς ενημέρωσης επί των κρατητικών δεδομένων, αφετέρου δε να κατέχεται σταθερό έδαφος, κατά την υπαγωγή των περιστατικών στον προσήκοντα κανόνα δικαίου ούτως ώστε η συναγωγή νομικών πορισμάτων να ανταποκρίνεται σε υφιστάμενες καταστάσεις.

Εν προκειμένω, με το έγγραφό σας Κ.1320/346/1987 ερωτάτε εάν διάφορες περιουσίες που καταλείφθηκαν για φιλανθρωπικούς σκοπούς στο Άσυλο Ανιάτων συνιστούν ή όχι κεφάλαια αυτοτελούς διαχείρισης αφενά και προς εκπλήρωση ειδικού κοινωφελούς σκοπού. Ως εκ τούτου αναγκαία προϋπόθεση διατυπώσεως της εν προκειμένω νομικής απορίας ήταν η προηγουμένη διερεύνηση των επιδιωκόμενων από το Άσυλο Ανιάτων σκοπών και η τυχόν ταύτιση της ή όχι προς τους σκοπούς δια τους οποίους ετάχθησαν οι καταλειφθείσες περιουσίες, πράγμα που δεν έγινε όπως σαφώς προκύπτει από το έγγραφό σας Π2571/2002/1987. Ως εκ τούτου το σχετικό ερώτημα σας υπεβλήθη προώρας χωρίς να έχει προηγηθεί η αναγκαία διερεύνηση και συγκέντρωση των κρίσιμων προς τούτο στοιχείων.

II. Κατά το άρθρο 96 παρ. παρ. 1 και 2 του ΑΝ 2039/1939, περιουσία που διατίθεται κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 95 του ίδιου ΑΝ προς εκπλήρωση ειδικού κοινωφελούς σκοπού, η εκτέλεση του οποίου ανατίθεται με τη συστατική πράξη σε υφιστάμενα ιδρύματα, αματεία, πάσης φύσεως οργανισμούς τοπικής αυτοδιοικήσεως,

νομικά πρόσωπα κλπ, χωρίς να καθορίζεται ειδικότερος τρόπος διοικήσεως, αποτελεί κεφάλαιο αυτοτελούς διαχειρίσεως, διακεκριμένο από την λοιπή περιουσία τους.

Κληρονομίες, κληροδοσίες και δωρεές προς τα ανωτέρω ιδρύματα κλπ χωρίς να προσδιορίζεται ειδικότερα ή να συνάγεται εκαρκώς από τη συστατική πράξη ο επιδιωκόμενος θεωρούνται ως καταλειφθείσες προς εξυπηρέτηση του σκοπού που επιδιώκει κατά τον προορισμό του το ίδρυμα.

Όπως προκύπτει από τις ανωτέρω διατάξεις δεν υφίσταται κεφάλαιο αυτοτελούς διαχειρίσεως αν ο σκοπός για τον οποίο καταλήφθη περιουσία (για την οποία δεν ετάχθη ιδιαίτερος τρόπος διοικήσεως) σε ορισμένα από τα ανωτέρω νομικά πρόσωπα ταυτίζεται προς το σκοπό που επιδιώκουν τα πρόσωπα αυτά και δεν διαφέρει από αυτόν (ΑΠ 924/80 ΝΟΒ 29.301, Γνωμοδ. Καριδοδότη, Σόφτη εις ΝΟΒ 22.1138 και 1143 αντιστοίχως). Το αυτό ισχύει και αν δεν προσδιορίζεται ή δεν συνάγεται εκαρκώς από αυτή ο σκοπός για τον οποίο καταλείπεται η περιουσία στα ανωτέρω πρόσωπα.

III. Με βάση στοιχεία που μας παρεχώρησε το Ίδρυμα Ανιάτων, ο κατά το καταστατικό σκοπός του οικιακού αυτού, που συνεστήθη το έτος 1893, είναι η περιθαλφή πασχόντων από χρόνιες και ανίατες νόσους, ιδίως δια της οργανώσεως και συντηρήσεως καταλήγων προς τούτο εγκαταστάσεων στην Αθήνα ή και σε άλλα μέρη της επικράτειας. Αποκλείεται η περιθαλφή πασχόντων από μεταδοτικές νόσους, ψυχικές διαταραχές οποιαδήποτε φύσεως καθώς και των τυφλών και των ανηλίκων. Η περιθαλφή παρέχεται δωρεάν ή με πληρωμή.

Τους ίδιους δε σφικτός σκοπούς επιδιώκει και το συσταθέν με την ίδια επωνυμία ίδρυμα (ΠΔ 756/72 ΦΕΚ 219/Α/72 ως μας εκπροφόρησε το τμήμα υπερηλίκων του Υπουργείου Υγείας).

Ενόψει του ως άνω σκοπού, η γνώμη μου περί των περιουσιών που καταλήφθησαν στο άσλο από τα πρόσωπα που αναφέρονται στο έγγραφο σας έχει κατά περίπτωση ως εξής:

1) Περιουσία Ικναγιώτας Ζηλάκου: Κατά το από 29.10.85 έγγραφο του Λόβλου Ανιάτων καθώς και το έγγραφο Κ5703/3.3.51 της υπηρεσίας σας η περιουσία που κατέλιπε η ανωτέρω στο Άσλο, έπρεπε να διατεθεί για τη διατήρηση δυο κλινών, επ'ονόματι της ιδίας και του αδελφού της προς δωρεάν νοσηλεία

παρατηρήσεις
προφανώς
είναι δύο αυτές
εργασίες
επίλυση
περίπτωση
εξυπηρέτη
πληρωμή
επιπέδου
Ασπίδων.

ασθενών από το χωρίο Τσίκαλι.

Όπως προκύπτει από την ως άνω κα επόληθε (αβεβήληση της διαθέτιδος, όπως της ήν η κάλυψη της οικονομικής δαπάνης για τη διατήρηση δυο από τις κλίνες του ασύλου, στο διημερές και προς κάλυψη των παγίων αναγκών του και των υπηρεσιών που προσφέρει και εντός των κλινών των σκοπών που επιδιώκει. Ο περαιτέρω καθορισμός υποχρεώσεως του ασύλου να υφίσταται στις κλίνες αυτές (ή στη μια μόνον κατά το έγγραφο της υπηρεσίας σας) κατά προτίμηση εντός άλλου ασθενούς από το χωρίο Τσίκαλι, δεν καθίστά ειδικό τον σκοπό αυτό, διότι η εκτέλεση του εξαρτάται από τυχαίο και περιστασιακό αναφαινόμενο όρο δηλ. την ύπαρξη ασθενούς ή ασθενών καταγεμένων από το ανωτέρω χωρίο, ως εκ τούτου η περιουσία αυτή δεν αποτελεί κεφάλαιο αυτοτελούς διαχείρισεως.

περαιτέρω είναι προφανές ότι οι δύο αυτές κλίνες, εφόσον δεν προκύπτει η ανωτέρω περίπτωση θα εξυμνηστούν τους παθόντες γενικώς εκποιούς του Ασύλου.

2) Περιουσία Διονυσίου Η. Καχαριάδου: Κατά το έγγραφο σας Α12228/12.6.56 η καταλειφθείσα από τον διαθέτη αυτό περιουσία ετάχθη για την ανέγερση αίθουσας στο όνομα της μητέρας του. Κρίνοντας με βάση στο στοιχείο αυτό εκτιμά ότι δεν υφίσταται κεφάλαιο αυτοτελούς διαχείρισεως και τούτο διότι η ανέγερση των καταλλήλων και αναγκαίων για την παροχή των υπηρεσιών του ασύλου κτιρίων ή η εκτέλεσή τους συνιστά σκοπό κείμενο εντός των κλινών των σκοπών που επιδιώκει το άσυλο τόσο κατά το καταστατικό του όσο και κατά λογική αναγκαιότητα, αφού δεν είναι δυνατή η παροχή περιθάλψεως χωρίς την ύπαρξη κατάλληλης κτιριακής υποδομής. Οι περαιτέρω ταυθόμενες υποχρεώσεις αναγραφής του ονόματος της μητέρας του διαθέτη, η περιποίηση του τάφου της, καθώς και άλλες συναφείς υποχρεώσεις που τάσσονται από άλλους διαθέτες (ανέγερση κτιρίων ή διατήρηση κλινών επ'ονόματί τους ή επ'ονόματι προσφύγων τους προσφύγων, τέλεση μνημοσύμων ή λειτουργιών) προφανώς δεν συνιστούν κοινωφελή σκοπό, αλλά όρε τασόμενα από το διαθέτη στο τιμώμενο πρόσωπο.

3) Περιουσία Κίμωνος Λαδάκη: Ισχύουν τα αυτά ως άνω, εφόσον η περιουσία κατελήφθη προς το σκοπό ανεγέρσεως μιάς ιδιαίτερης αίθουσας, που θα φέρει το όνομα του διαθέτη με τις ανάλογες κλίνες, έπιπλα και λοιπά εξαρτήματα, προς άωρεάν περίθαλψη ασθενών.

4) Περιουσία Δ. Ίσσηρη: Ισχύουν τα αυτά ως άνω, εφόσον η καταλειφθείσα περιουσία (της οικοίας ο τρόπος ενμεταλλεθεως

./.

μεταβλήθη με την απόφαση 2264/77 του Βρεταίου Λογόνου)
ετάχθη για την ανέγερση κτιρίου, εκ' ονόματι της διαδέ-
τιδος και του συζύγου της.

5) Περιουσία Δένης Μιχά : Με τη διαθήκη/διατέθη
ορισμένο περιουσιακό στοιχείο στο 'Λούλο Ανιδίων, το οποίο
επιβαρύνθηκε περαιτέρω με ορισμένες κληροδοσίες καθώς και
με την υποχρέωση να διατηρεί κλίνη υπό των συγγενών της
διαθέτιδος και των συγγενών του συζύγου της. Η τελευταία
αυτή διάταξη δε συνιστά ειδικό σκοπό, εφόσον η σχετική
κερίθαλη παρέχεται εντός των κλεισίων της παρεχομένης από
το 'Λούλο περιθαλψώς, αλλά επιβάλλει υποχρέωση στο τιμώ-
μενο πρόσωπο, εξ εκείνων που είναι δυνατόν/κατά περίπτωση Γ' να τρέφ
με διατάξεις τελευταίας βουλήσεως (κληροδοσία, τρόπος κλπ)
ως εκ τούτου δεν υφίσταται εν προκειμένω κεφάλαιο αυτοτελούς
διαχειρίσεως.

6) Περιουσία Μαρίας Σκιά : Ετάχθη προς διατήρηση
δύο κλινών, της μιάς εκ' ονόματι Α. Σκιά και της άλλης
εκ' ονόματι Νικογενίας Κ. Πρινσκόπου. Ως εκ τούτου
ισχύουν και εκ' αυτής τα ανωτέρω υπό στοιχείο 1 εκτεθέντα.

7) Περιουσία Βασιλικής Παπαζήση : Κατελήφθη (όπως
το περιεχόμενο της διαθήκης τροποποιήθηκε με το ΝΔ 1/21.9.1935)
για την ανέγερση περικτιρίου προς διαμονή ανίστων ασθενών.
Ισχύουν συνεπώς ως προς αυτή τα εκτεθέντα ανωτέρω υπό στοιχ. 2.

8) Περιουσία Ευδοκίας Τζωκνικοπούλου : Κατελήφθη
προς συντήρηση αναλόγου αριθμού κλινών ασθενών, καθοριζομένου
από το Διοικητικό Συμβούλιο του 'Λούλου, με την προβλεπή για
τη συμπλήρωση του αριθμού αυτού να προτιμώνται Ηπειρώτες.
Εν προκειμένω ο καθορισμός των περιθαλπιζομένων προσώπων επέ-
τη βάσει ευρείας αλλά και συγκεκριμένης περιοχής, θα ήτο
δυνατόν να προσδώσει στην απειρία περιουσία το χαρακτηρισμό
κεφαλαίου αυτοτελούς διαχειρίσεως. Η διατύπωση όμως απλής
παραλήσεως προς προτίμηση και μόνον Ηπειρωτών, αναφέρει κατά
τη γνώμη μου το χαρακτηρισμό αυτό, δεδομένου ότι δεν τέσσεται
ειδικός σκοπός, εν σχέσει προς τον επιδιωκόμενο από το
'Λούλο, αλλά τέσσεται τρόπος προς προτίμηση ασθενών από
ορισμένη περιοχή, χωρίς όμως ο τρόπος αυτός να ανάγεται και
σε ειδικό σκοπό διαθέσεως της περιουσίας.

9) Περιουσία Ελένης Χαράλαμης : Η περιουσία αυτή ετάχθη (όπως ο σκοπός της τροποποιήθηκε με το Ν. 4132/1961) για τη στέγαση και λειτουργία αυτοτελούς θεραπευτηρίου προς περίθαλψη παιδιών που πάσχουν από κρυφροβλαστική ανεμμία. Λεξιμάνου ότι στους σκοπούς του ασύλου ανήκων δεν περιλαμβάνεται η περίθαλψη παιδιών, αλλά αντιθέτως αποκλείεται παντελώς, η περιουσία αυτή διάκει σκοπό διάφορο του ασύλου και κατά συνέπειαν αποτελεί κεφάλαιο αυτοτελούς διαχείρισεως

10) Περιουσία Σοφίας Κλωροῦ : Καταλείφθη προς ανοικοδόμηση κτιρίου προς εγνατάσταση του ασύλου ανήκων με τον ειδικότερο όρο δυο ή τρεις θέλαμοι να διατεθούν προς ίδρυση κλινικής για την αποκλειστική θεραπεία των κακοήθων νεοπλασμάτων. Όσο η ανέγερση κτιρίου όσο και η περίθαλψη κακοήθων από κακοήθη νεοπλασμάτα, τα οποία κατά κανόνα συνιστούν ανίατη κατάσταση εμπέιτουν στους επιδιωκόμενους από το Άσυλο σκοπούς, και κατά συνέπειαν η ως άνω καταλειφθείσα περιουσία δεν αποτελεί κεφάλαιο αυτοτελούς διαχειρίσεως.

11) Περιουσία Δημητρίου Σκλέπα : Καταλείφθη για την ανοικοδόμηση κτιρίου εις μνήμη του ιδίου και της συζύγου του προς νοσηλεία ασθενών αριθμού αναλόγου προς το εκ της περιουσίας εισόδημα, με τις περαιτέρω υποχρεώσεις αναρτήσεως ειδήμων του διαθέτου, της συζύγου του και των γονέων του, τελείσεως αρχιερατικού μνημοσύνου ετησίως και κατασκευής οικογενειακού τάφου. Δεν συνιστά κεφάλαιο αυτοτελούς διαχειρίσεως για τους λόγους που εκτίθενται ανωτέρω υπό στοιχ. 2.

Ο Γάρεδρος Διοικήσεως

Γεώργιος Π. Γεωργακόπουλος

